

FINANČNÍ MANAGEMENT 12

ELEKTRONICKÝ NEWSLETTER TITULU FINANČNÍ MANAGEMENT, vydává Economia, a.s.

16. 6. 2006

Zhodnocení finanční situace podniku pomocí poměrové finanční analýzy - vybrané ukazatele finanční analýzy

Ve druhé části našeho článku představujeme nejpoužívanější ukazatele finanční analýzy.

Pro stanovení těch nejpoužívanějších ukazatelů je vhodné si rozdělit ukazatele na následující veličiny, které chceme sledovat a hodnotit: Ukazatele rentability (nejčastěji rentability tržeb), Ukazatele aktivity, Ukazatele likvidity, Ukazatele zadluženosti, Ukazatele produktivity (především produktivity práce), Ukazatele nákladovosti, Komplexní ukazatele.

Rentabilita

ROS₁ (return on sales - čistá rentabilita tržeb) = čistý zisk/celkové tržby
- tento ukazatel nám ukazuje kolik haléřů čistého zisku vygeneruje 1 koruna tržeb

- obecně lze říci, že firmy s nízkou obratovostí aktiv, která je způsobena vysokým podílem fixních nákladů (tj. větší provozní riziko), musí klást důraz na vyšší ziskovost tržeb, aby dosáhly přiměřené úrovně rentability celkového vloženého kapitálu

- dále je na tomto místě třeba uvést,

že mluvíme-li o tržbách, bereme v potaz, pro účely této analýzy, pouze tržby za výrobky a služby, tzn. celkové výnosy jsou většinou o trochu větší, protože zahrnují i položky, které nejsou hlavním předmětem naší činnosti, ale především používání tržeb v tomto významu nám dovoluje jejich lepší stabilizaci v čase z důvodu odhlédnutí od položek vykazujících velké výkyvy (např. mimořádné výnosy).

ROS₂ (return on sales - provozní rentabilita tržeb) = provozní zisk/celkové tržby

- další modifikace předchozího ukazatele pouze s rozdílem v čitateli, kde namísto čistého zisku užíváme zisk provozní.

- tato rentabilita ukazuje výnosnost nejpodstatnější činnosti podniku, kterou je provoz

- odhlížíme tak od dalších činností (finanční, mimořádná), které většinou podnik realizuje v návaznosti na provozní ziskovost

ROA (return on assets - rentabilita aktiv) = čistý zisk/celková aktiva

- ukazuje nám výnosnost celkových aktiv měřenou čistým ziskem (v čitateli lze použít i jiné formy zisku, kdybychom např. chtěli porovnávat 2 podniky s jinou mírou zdanění, užili bychom hrubý zisk)

EP (earning power - produkční síla) = EBIT*(1-d)/celkový kapitál

- toto je jedna z dalších možností jak měřit výnosnost celkového kapitálu, důležité je, že zohledňuje skutečnost, že podnik nevydělává pouze pro své majitele formou zisku, ale i pro své dlužníky formou úroků

- položka EBIT (earning before interest and taxes) znamená hrubý zisk + placené úroky

- v našem případě se jedná o čistý zisk + zdaněné úroky

- tento ukazatel je vhodný zejména pro potenciální úvěrové investory

- „d“ - sazba daně v příslušném roce

ROE (return on equity - rentabilita vl. kapitálu) = čistý zisk/vlastní kapitál

- ukazuje nám výnosnost vlastního kapitálu měřeno čistým ziskem

- žádoucí je, aby zhodnocení vlastního kapitálu bylo větší, než kdybychom ho investovali do bezrizikových cenných papírů

- na rozdíl od předchozích dvou ukazatelů vyjadřuje rentabilita vl. kapitálu především

pohled vlastníků, slouží jako vodítko pro hodnocení výnosnosti investic, její výše závisí nejen na efektivnosti podniku, ale též na struktuře jeho financování viz. rozklad ROE

- při dané rentabilitě celkového kapitálu lze například zvýšit rentabilitu vlastního kapitálu, pokud zvýšíme zadlužení podniku, podmínkou ovšem je, aby rentabilita podniku byla vyšší než náklady na cizí kapitál, v tomto případě hovoříme o tzv. kladném pákovém efektu.

Aktivita

Index obratu = tržby letos/tržby loni

- ukazatel který ukazuje nárůst podílu na trhu

- uvádím ho zde pro jeho dobrou vypovídací schopnost

Obrat aktiv = celkové tržby/celková aktiva

- tento ukazatel vyjadřuje kolikrát se hodnota celkových aktiv za sledované období promítne do ročních tržeb

(Pokračování na stránce 2)

Čtete nové číslo časopisu Finanční Management

- Risk management audit
- Nové trendy v odměňování a zaměstnávání ve finanční sféře
- Faktory úspěchů fúzí a akvizic

Pro předplatitele časopisů Moderní řízení, HR Management a Právní rádce sleva 30 procent.

Více informací a ukázkové číslo ZDARMA na tel. 800 110 022 nebo na www.ManagerWeb.cz.

economia
OBSAH ROZHODUJE

Povinnost orgánů státní správy poskytovat právní stanoviska

V právní praxi se vyskytují případy, nikoliv ojedinělé, kdy státní orgány, zejména moci výkonné, odmítají poskytovat právní stanoviska či vyjádření k žádostem fyzických a právnických osob, a to s notoricky opakovaným tvrzením, že nejsou oprávněné podávat závazné výklady právních norem. V přípisech, jejichž obsahem je odmítavé sdělení o neposkytnutí (odepření) žadatelem vyžádané informace, nežádka uvádějí, že právně závazné výklady práva je oprávněn podat pouze soud. Je přitom nerozhodné a není předmětem tohoto příspěvku, na základě jakého právního předpisu jsou orgány moci výkonné žádány o právní stanoviska, zda se tak děje na základě dnes již „vyhaslé“ vyhlášky č. 150/1958 Ú.l., nebo na základě zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím. K tomu pouze doplňujeme, že uvedená stanoviska či vyjádření, zejména ústředních orgánů státní správy k právním otázkám, lze poskytovat především na základě zákona o svobodném přístupu k informacím, neboť právě tento zákon je hlavním prostředkem získávání informací, a tedy i stanovisek a vyjádření, ze strany žadatelů (srov. § 3 odst. 1 uved. zák.) od orgánů státní správy, hlavně potom ústředních orgánů státní správy, a z nich prioritně od ministerstev jako ústředních orgánů státní správy sui generis.

Více se dočtete o tomto tématu v článku JUDr. Lud'ka Lisseho, Ph.D., v Právním rádci č. 5/2006, který vyšel 31. 5. 2006.

DAŇOVÝ KALENDÁŘ - ČERVEN

26. 6.

DPH - podání přiznání a zaplacení daně za květen

Spotřební daň - podání přiznání za květen, podání přiznání k uplatnění nároku na vrácení spotřební daně z topných olejů, zelené nafty a technického benzínu a mazacích olejů za květen 2006 (pokud vznikl nárok)

- platba spotřební daně z lihu za duben 2006

(Pokračování ze stránky 1)

Doba obratu zásob = zásoby/denní tržby

- tento ukazatel vyjadřuje počet dní, po které jsou tržby vázány v zásobách

- obecně samozřejmě platí, že čím kratší je doba obratu, tím lépe, avšak jen do té míry, že zásoby materiálu zajišťují plynulou výrobu, a že jsou zajištěny dostatečné zásoby hotových výrobků, aby byl podnik schopen reagovat na poptávku.

Doba obratu pohledávek z obchodního styku = pohledávky/denní tržby

- tento ukazatel vyjadřuje, jak dlouho se majetek podniku vyskytuje ve formě pohledávek, resp. za jak dlouhé období jsou pohledávky v průměru spláceny

- z hodnoty ukazatele vyplývá, zda se podniku daří dodržovat stanovenou obchodně úvěrovou politiku, je-li v platební podmínce stanovena lhůta splatnosti např. do 30 dnů, můžeme z hodnoty tohoto ukazatele usoudit, zda inkaso probíhá v souladu s touto stanovenou platební podmínkou

- důležité je porovnání výše ukazatele s dobou obratu závazků viz níže

Doba obratu závazků z obchodního styku = závazky/denní tržby

- tento ukazatel je důležitý jako opozitum k minulému ukazateli, přičemž je samozřejmě žádoucí, aby doba obratu závazků byla vyšší než doba obratu pohledávek, znamená to totiž, že věřitelé časově financují náš oběžný majetek

Likvidita

Běžná likvidita = oběžná aktiva/krátkodobé závazky + kr. bank. úvěry

- tento ukazatel vyjadřuje, jak jsou krátkodobé cizí zdroje kryty oběžnými aktivy

- obecně platí, že čím vyšší, tím lepší (alespoň 1,5)

- nevýhodou ukazatele je to, že číselně obsahuje zásoby, u nichž velmi záleží na struktuře (podnik může mít dostatek zásob, ale mnoho z nich už může být těžko likvidních)

- pro potřeby výpočtů likvidit je nutno vyřadit z oběžného majetku dlouhodobé pohledávky

Pohotovostní likvidita = (oběžná aktiva - zásoby)/

krátkodobé závazky + krátkodobé bankovní úvěry

- vidíme, že tento ukazatel se zbavuje nevýhody předchozího a nebere v potaz zásoby

- jako „doporučená“ hodnota se uvádí hodnota alespoň 1

- důležitější než samotná hodnota je trend, tj. vývoj v čase

Pracovní kapitál = oběžná aktiva - (krátkodobé závazky + krátkodobé bank. úvěry)

- vždy nutno kladné číslo

- je to část oběžných aktiv, která je financována dlouhodobými finančními zdroji, při jeho užití má podnik relativně volné ruce

Zadluženost

Celková zadluženost (debt ratio) = cizí zdroje/celkový kapitál

- obecně platí, že čím vyšší je hodnota tohoto ukazatele, tím vyšší je zadluženost podniku a

tím vyšší je i finanční riziko

- znovu je důležitější než číslo trend, přičemž hodnoty vyšší než 0,7 lze považovat za varující

- lze ji rozdělit na dlouhodobou a běžnou

- je třeba zdůraznit, že mezi cizí zdroje neřadíme rozvahovou položku „ostatní pasiva“

Dlouhodobá zadluženost = dlouhodobé cizí zdroje/celkový kapitál

- tento ukazatel je součástí celkové zadluženosti

- mezi dlouhodobé cizí zdroje řadíme dlouhodobé závazky a dlouhodobé bank. úvěry

- je zřejmé, že není optimální, když většinu podnikového zadlužení činí zadlužení dlouhodobé

Finanční páka = celková aktiva/vlastní kapitál

- tento ukazatel je jednou z forem vyjádření zadluženosti podniku

- blíže se tomuto ukazateli budeme věnovat u rozkladu vlastního kapitálu

Úrokové krytí = EBIT/úroky

- tento ukazatel nás informuje o tom, kolikrát je zisk vyšší než úroky

- čím je úrokové krytí vyšší, tím je situace podniku příznivější

- v zahraniční literatuře se doporučuje krytí úroků ziskem třikrát a více, aby se případný nepříznivý vývoj podniku okamžitě neprojevil ve vztahu k bance

- v České republice jsou v současné době optimální hodnoty pravděpodobně o trochu nižší

Krytí dluhů peněžními toky = provozní CF/cizí zdroje

- důležitý ukazatel, který nám ukazuje, jak podnik kryje dluhy nejen účetním ziskem, ale i tvorbou reálných hotových prostředků

- jako minimální hodnota se doporučuje 0,3, ale vždy je důležitější trend

Produktivita

Produktivita práce = celkové tržby/počet zaměstnanců

- oblíbený ukazatel udává, kolik tržeb vygeneruje jeden zaměstnanec

- tento ukazatel je zároveň velmi výmluvný, máme-li data za více období

Nákladovost

Nákladovost = výkonová spotřeba/tržby za zboží a služby

- důležitý ukazatel ukazující kolik haléřů nákladů výkonové spotřeby (především spotřeba materiálu a energie) musíme vynaložit na vytvoření jedné koruny tržeb

- je třeba říci, že nákladovost lze vyjadřovat mnoha způsoby, mezi něž patří poměrování celkových nákladů a celkových výnosů, ale pro naši analýzu jsme vybrali tuto podobu

- u tohoto ukazatele je stěžejním vývoj v čase

- je třeba zdůraznit, že hodnota by měla být v každém případě menší než 1, aby společnost vykazovala tvorbu přidané hodnoty

- je třeba zdůraznit, že u některých firem je žádoucí tento ukazatel analyticky rozdělit na dva, kdy budeme odděleně zjišťovat nákladovost tržeb za zboží a nákladovost tržeb z výroby, tj. u první varianty porovnáváme náklady na prodané zboží s tržbami za zboží a u druhé varianty náklady na výrobu s tržbami z výroby.

Du Pont rozklad ROE (RVK)

- pro rozklad rentability vlastního kapitálu se používá následujícího vztahu:

$$\frac{Z}{T} \times \frac{T}{A} \times \frac{A}{VK} = \frac{Z}{VK}$$

Z = zisk po zdanění

VK = vlastní kapitál

T = tržby

A = celková aktiva

Ukazatel rentability vlastního kapitálu lze rozložit na součin tří dílčích ukazatelů: čistá ziskovost tržeb, obrat celkových aktiv a ukazatel tzv. **finanční páka** jako poměr mezi celkovými aktivy a vlastním jměním. Tento ukazatel je jednou z forem vyjádření zadluženosti podniku, podílu cizích zdrojů ve finanční struktuře podniku. Čím je podíl cizích zdrojů větší, tím je vyšší i ukazatel finanční páka.

Z uvedeného rozkladu je zřejmá souvislost mezi zadlužeností podniku a RVK (ROE). Zvýšení zadluženosti má podle tohoto vztahu pozitivní vliv na rentabilitu vloženého kapitálu. Změna v zadluženosti se však dotkne i hodnot zbyvajících dvou ukazatelů použitých při rozkladu. Zvýšení zadluženosti má proto souhrnně pozitivní vliv na hodnotu RVK pouze tehdy, jestliže podnik dokáže každou další korunu dluhu zhodnotit více, než je úroková sazba dluhu. Za příznivou se považuje jakákoli relace vlastního a cizího kapitálu, při níž rentabilita celkového kapitálu před úhradou úroků a daní přesahuje úrokovou míru z cizího kapitálu.

Stanovení optimální výše zadluženosti je proto velice citlivým problémem a každý podnik věnuje otázce stanovení poměru mezi vlastním a cizím kapitálem značnou pozornost, neboť využíváním cizích zdrojů podstupuje podnik a jeho akcionáři finanční riziko. Shora uvedený rozklad připomíná, že zvyšování zadluženosti nemusí být vždy negativním jevem.

Altmanovo Z-skóre

Altmanův model je založen na použití jedné z vyšších metod finanční analýzy, a to *diskriminační analýzy*. Jde o statistickou metodu spočívající v třídění objektů do dvou nebo více pře-

(Pokračování na stránce 3)

(Pokračování ze stránky 2)

dem definovaných skupin podle určitých charakteristik. Model vznikl z potřeby predikce možnosti bankrotu podniku tak, aby mohly být předem podniknuty kroky k nápravě. K vytvoření modelu musí být k dispozici finanční údaje o určité množině podniků za nějaké období a dále informace o tom, zda tyto podniky během tohoto období zbankrotovaly nebo nebankrotovaly. V množině musí být zastoupeny obě skupiny. Cílem aplikace metody diskriminační analýzy je stanovit na základě vybraných finančních poměrových ukazatelů určitou hranici, která rozdělí podniky na ty, které pravděpodobně zbankrotují, a na ty, které pravděpodobně nebankrotují.

Původní model z roku 1968 Altman a jeho kolegové později aktualizovali a revidovali, mj. použili metody k vyhlazení náhodných fluktuací dat, výsledkem byl model publikovaný v roce 1983 pod názvem ZETA ve tvaru:

$$Z = 0,717 X_1 + 0,847 X_2 + 3,107 X_3 + 0,420 X_4 + 0,998 X_5$$

X_1 = pracovní kapitál/aktiva celkem

X_2 = nerozdělený zisk minulých let/aktiva

celkem, tzn. fondy ze zisku + hospodářský výsledek z minulých let

X_3 = zisk před zdaněním a úroky (EBIT)/aktiva celkem

X_4 = vlastní kapitál/cizí zdroje

X_5 = tržby/aktiva celkem

Interpretace:

$Z < 1,2$ . . . . . pásma bankrotu

$1,2 < Z < 2,9$ . . . pásma tzv. šedé zóny

$Z > 2,9$ . . . . . pásma prosperity

Altmanův model relativně dobře předpovídá bankrot podniku asi na dva roky do budoucnosti, s nižší přesností (asi 70 %) pak na dobu pěti let. Je samozřejmě zřejmé, že jestliže podnik vykáže hodnotu menší než 1,2, znamená to nutně, že jeho zánik je nevyhnutelný, ale v takovém případě by vedoucí představitelé podniku měli začít neprodleně podnikat kroky vedoucí k ozdravení finančního zdraví podniku.

Ing. Ivan Fučík

Fučík & partneři

www.fucik.cz

ManagerWeb.cz

Jediný informační portál
pro top management
www.ManagerWeb.cz

ZE SBÍRKY ZÁKONŮ

· Částka 90,
rozeslaná 14.6.2006
287. Úplné znění
zákona č. 256/2004
Sb., o podnikání na
kapitálovém trhu

· Částka 85, rozeslaná 7.6.2006

266. Zákon o úrazovém pojištění zaměstnanců

· Částka 84, rozeslaná 7.6.2006

262. Zákoník práce

263. Usnesení, kterým Poslanecká sněmovna setrvává na zákoníku práce vráceném prezidentem

Penále a úroky v daňovém řízení po novele zákona o správě daní a poplatků

Dne 29.5.2006 vyšel zákon č. 230/2006 Sb., kterým se mění kromě zákona o státní statistické službě též zákon o správě daní a poplatků (dále jen „zákon“). Novela zavádí několik nových institutů. Řada z nich nabývá účinnosti od 1.6.2006. Nová úprava penále a úroku z prodlení nabude účinnosti 1.1.2007.

Vedle penále a úroků z prodlení, které postihují neplnění povinností peněžité povahy, jsou v zákoně další sankční instituty. Za neplnění povinností nepeněžité povahy může správce daně uložit pokutu do maximální výše 2 mil. Kč a zvýšení daně a zvýšení daně až o 10 % při nepodání daňového přiznání či hlášení. Jejich úprava se novelou zákona nemění.

Dosavadní systém penále

Doposud je penále upraveno v § 63 zákona (podrobně viz newsletter Finanční management č. 6/2006). Používá se základní, snížená a zvýšená sazba penále:

1. Sazba 0,2 % denně z nedoplatku daně se použije, zjistí-li **zkrácení daně správce daně** a doměří daň, např. na základě skutečností zjištěných při daňové kontrole. Roční sazba činí 73 %.

2. Sazba 0,05 % denně z nedoplatku daně se použije např. tehdy, pokud **daňový subjekt podá dodatečné přiznání na daň vyšší**. Roční sazba činí 18,25 %.

3. Sazba 0,1 % denně z nedoplatku daně se používá ve všech případech, kdy zákon o správě daní a poplatků nestanoví sazbu podle bodu 1 nebo 2, např. je-li daň sice přiznána, ale neuhrzena. Roční sazba činí 36,5 %.

Od 501. dne prodlení se za každý další den prodlení počítá penále ve výši 140 % diskontní sazby ČNB platné v první den kalendářního čtvrtletí.

Dosavadní úprava penále tedy zohledňuje skutečnost, že vůbec nebyla přiznána daň nebo byla přiznána v nižší, popř. daňová ztráta vyšší. Zároveň závisí na době prodlení.

Jednorázové penále nezávislé na čase

S účinností od 1.1.2007 odlišuje zákon penále za doměřenou daň či daňovou ztrátu od úroků z prodlení s platbou daňové povinnosti. Úpravu penále obsahuje nový § 37b zákona. Jednorázové penále se počítá z částky dodatečně vyměřené daně nebo daňové ztráty, a to ve výši:

- 20 %, je-li daň zvyšována,
- 20 %, je-li snižován nárok na odpočet,
- 5 %, je-li snižována daňová ztráta.

Pokud byla snížena uplatněná daňová ztráta a v důsledku toho vzniká penále za dodatečně vyměřenou daň, odečítá se od 20% daňového penále z doměřené daně 5% penále uhrazené ze snížené daňové ztráty.

Dodatečné přiznání bez penále

Pokud je dodatečně vyměřován základ daně a daň na základě dodatečného daňového přiznání, dodatečného hlášení nebo vyúčtování, které podá sám daňový subjekt, penále z částky uve-

dené v těchto podáních nevzniká. V případě dodatečného přiznání je nutné však počítat s úrokem z prodlení (viz dále).

Úrok z prodlení závisí na čase

Pokud splatná daň není zaplacená nejpozději v den její splatnosti, je daňový subjekt v prodlení a začíná běžet úrok z prodlení. Nové znění § 63 zákona již neupravuje penále, ale pouze zohledňuje časové hledisko porušení peněžitých povinností. Úrok se počítá za každý den prodlení, a to nejdéle po dobu 5 let. Výše úroku z prodlení ročně se stanoví na základě součtu repo sazby ČNB platné v první den kalendářního pololetí a 14 procentních bodů.

Úrok při povolení splátek a posečkání daně

Pokud jsou daňovému subjektu povoleny splátky daně nebo posečkání daně podle § 60 zákona, počítá se nově úrok jako součet repo sazby ČNB platné v první den kalendářního pololetí a 7 procentních bodů. Doposud to bylo 140 % diskontní sazby ČNB platné v první den kalendářního čtvrtletí, což je částka v současné době podstatně nižší.

Příklad 1

Výpočet penále před novelou zákona

FÚ vyhlásil dne 13.1.2006 u poplatníka kontrolu daně z příjmů za zdaňovací období roku 2004 a 2005. Celá ztráta roku 2004 byla uplatněna jako odčitatelná položka snižující základ daně roku 2005 podle § 34 zákona o daních z příjmů. Poplatník podává daňové přiznání do 31.3.2006. FÚ dodatečným platebním výmě-

(Pokračování na stránce 4)

(Pokračování ze stránky 3)

rem ze dne 13.6.2006 snížil ztrátu za rok 2004 ze 3 mil. Kč na 2 mil. Kč a doměřil daň za rok 2005. Poplatník doplatil penále podle platebního výměru ve stanovené náhradní lhůtě. Penále bude činit:

zvýšení základu daně za r. 2005	1.4.2006–13.6.2006	0,2 % x (26 % x 1 mil. Kč) x 74 dnů	38 480 Kč
---------------------------------	--------------------	-------------------------------------	-----------

Jde o postup výpočtu sankcí podle dosavadní úpravy platné do konce roku 2006. Postup od 1.1.2007 najdete v následujícím příkladu.

Příklad 2

Výpočet penále po novele zákona

U poplatníka bude 13.1.2007 zahájena kontrola daně z příjmů za zdaňovací období roku 2005 a 2006. Celá ztráta roku 2005 bude uplatněna jako odčitatelná položka snižující základ daně roku 2006 podle § 34 zákona o daních z příjmů. Poplatník podá daňové přiznání do 31.3.2007. FÚ dodatečným platebním výměrem ze dne 13.6.2007 sníží ztrátu za rok 2005 ze 3 mil. Kč na 2 mil. Kč a doměří daň za rok 2006. Poplatník doplatí penále podle platebního výměru ve stanovené náhradní lhůtě. Penále bude činit:

penále ze snížení ztráty roku 2005	5 % x 1 mil. Kč	50 000 Kč
penále ze zvýšení základu daně za rok 2006	20 % x (24 % z 1 mil. Kč)	48 000 Kč
odpočet penále ze snížení ztráty roku 2005	viz řádek 1	- 50 000 Kč
celkem penále		48 000 Kč

Úrok z prodlení:

repo sazba k 1.1.2007 = 2,25 %

sazba úroku z prodlení = 2,25 + 14 = 16,25 %

doba prodlení = 74 dnů

dlužná daň = 24 % x 1 mil. Kč = 240 000 Kč

úrok z prodlení = 16,25 % x 74/365 x 240 000 Kč = 7 907 Kč

Jde o nový postup výpočtu sankcí podle úpravy účinné od roku 2007.

Příklad 3

Penále při dodatečném přiznání před novelou zákona

Poplatník z příkladu 1 podal dodatečné daňové přiznání a dne 13.6.2006 mu FÚ doměřil toto penále:

zvýšení základu daně za rok 2005	1.4.2006–13.6.2006	0,05 % x (26 % x 1 mil. Kč) x 74 dnů	9 620 Kč
----------------------------------	--------------------	--------------------------------------	----------

Jde o postup výpočtu sankcí podle dosavadní úpravy platné do konce roku 2006.

Příklad 4

Penále při dodatečném přiznání po novele zákona

Poplatník z příkladu 2 podá dodatečné daňové přiznání a dne 13.6.2007 mu FÚ doměří tyto úroky z prodlení:

repo sazba k 1.1.2007 = 2,25 %

sazba úroku z prodlení = 2,25 + 14 = 16,25 %

doba prodlení = 74 dnů

dlužná daň = 24 % x 1 mil. Kč = 240 000 Kč

úrok z prodlení = 16,25 % x 74/365 x 240 000 Kč = 7 907 Kč

Penále vyměřeno nebude.

Jde o nový postup výpočtu sankcí podle úpravy účinné od roku 2007.

Ochrana před nečinností správce daně

Nový § 34c zákona má chránit daňové subjekty před nečinností správce daně. Jde o změnu, kterou lze využít již od 1. 6. 2006. Pokud je správce daně nečinný, může dotčený daňový subjekt podat podnět nejbližší nadřízené úrovni, např. při nečinnosti finančního úřadu na finanční ředitelství. Nečinností se rozumí:

1. Správce daně nevydal rozhodnutí v daňovém řízení do 6 měsíců od svého posledního úkonu vůči daňovému subjektu.
2. Správce daně nevydal rozhodnutí, přestože má k dispozici podklady pro toto rozhodnutí potřebné.
3. Správce daně neprovedl úkon, přestože marně uplynula lhůta stanovená daňovým zákonem.

Pokud je podnět oprávněný, příkáže nadřízený orgán správci daně, aby do 30 dnů od doručení podnětu napravil porušení zásady postupovat v daňovém řízení bez zbytečných průtahů. Jinak podnět odloží.

V dalších číslech Finančního managementu se mimo jiné dočtete odpověď na otázku, jaký vliv může mít novela na výši úroku za dobu posečkání s platbou daně z příjmů.

Ing. Jana Rybáková, rybakova@fucik.cz

KRATCE

Penále při opožděném přiznání přijatých plnění s režimem reverse charge

Místem plnění při pořízení zboží z jiného členského státu EU a pořízení vybraných služeb od osob registrovaných v jiném členském státě, popř. zahraničních osob, se přesouvá za příjemcem plnění. Příjemci vzniká povinnost přiznat daň na výstupu a zároveň má při splnění obecných podmínek nárok na odpočet daně. V praxi dochází k tomu, že přijetí plnění je přiznáno v daňovém přiznání za pozdější zdaňovací období, než stanoví zákon o DPH. Důvodem je obvykle zpoždění faktury, kterou poskytovatel plnění vydává pro českého příjemce.

Podle § 104 odst. 2 zákona o DPH platí, že pokud pláče uvedl skutečnosti rozhodné pro stanovení daňové povinnosti v daňovém přiznání za jiné zdaňovací období, než do kterého příslušely, a snížil tím daňovou povinnost, správce daně stanoví penále ve výši 0,1 % z částky uvedené v daňovém přiznání za nesprávné zdaňovací období za každý den krátcí státního rozpočtu.

Pokud pláče v uvedených případech **přizná daň na výstupu a zároveň uplatní nárok na odpočet později**, daňová povinnost z přijatého plnění je nulová. Na společném jednání s představiteli Komory daňových poradců potvrdili zástupci Ministerstva financí závěr týkající se přijatých plnění zdaňovaných v popsáném režimu (tzv. reverse charge). **Sankce podle § 104 odst. 2 zákona o DPH se neuloží.** Správce daně však **může uložit pokutu** podle § 37 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků.

Tento závěr však neplatí v případě, kdy pláče nemá u přijatého plnění nárok na odpočet nebo má nárok na odpočet pouze částečný, popř. pokud uplatní nárok na odpočet dříve, než uplatnil související daň na výstupu.

Newsletter Finanční Management
vydává Economia, a.s., ve spolupráci
s auditorskou a poradenskou firmou

Fučík & partneři
www.fucik.cz, tel.: 234 035 600

Chcete-li dostávat newsletter
Finanční Management, přihlaste se na
pdf.financnimanagement@economia.cz.